

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

NOVÝ

KROMĚŘÍŽSKÝ

ZPRAVODAJ

4/2013

Informační měsíčník města Kroměříže

Zdarma do všech domácností

Novinky letošní
turistické sezony

... čtěte na str. 4

Začala demolice
vojenské budovy

... čtěte na str. 4

SLOVO ÚVODEM

VIDĚT A BÝT VIDĚN

Milí čtenáři,
jaro kdysi začínalo dopravní
akcí VIDĚT A BÝT VIDĚN.
Školáci se učili, jak se cho-
vat v silničním provozu a
jak zvýšit svoji bezpečnost
ochrannými

prvky. Toto
heslo se mi
ale líbí i jako
jarní výzva
pro radnici.
Je dobré
vidět o kus

dál, stejně tak je přínosné být
viděn, protože správa věcí ve-
řejných si takový přístup žádá.
Jakkoliv je nám spíláno, že
městský úřad se tváří jako ta-
jemný hrad v Karpatech, opak
je pravdou. Důležité kroky už
byly učiněny a mnohé nás
v dalších týdnech a měsících
čekají. Postupně budujeme
technickou podporu pro online
audio přenos z jednání zastu-
pitelstva, už rok hlasují zastu-
pitelé elektronicky a snažíme
se uveřejňovat stále větší ob-
jem informací. Mnozí by uvítali
ještě více a já osobně jsem
s nimi zajedno. Současně ale
také vnímám právní důsledky
z nedodržení požadavků
Úřadu pro ochranu osobních
údajů, nezanedbatelný je i
objem dat, který denně pro-
chází klasickým úředním
zpracováním a jeho pře-
klopení do online prostředí se
stává problémem především
technickým. V tuto jarní chvíli
však vidím cestu, na jejímž
konci bude možné bezpečně
přejít na druhou stranu, k in-
formacím, na zelenou!

Daniela Hebnarová
starostka města
starostka@mesto-kromeriz.cz

Kroměřížské děti se přišly rozloučit se zimou

Vynášením Moreny, starým pohanským zvykem, se ve čtvrtek 14. března symbolicky rozloučily se zimou děti z Mateřské školy Kollárova a z folklorního souboru Rozmarýnek při Základní škole Slovan. Se slaměnými pannami, ozdobenými podle tradice šátky a korály z vyfouknutých vajec, přišly dopoledne k lávce přes řeku a vhodily svoje Moreny do Moravy. Více na zadní straně... (dap)

Foto : D. Podhajska

Slovanské náměstí chce město opravit z dotace

Kroměříž - Velké změny plánuje kroměřížská radnice na sídlišti Slovan. V rámci Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM),

financovaného z prostředků Evropské unie a města Kroměříže, se letos pustí do revitalizace tohoto sídliště. A chce zahájit i

revitalizaci Slovanského náměstí. To původně nemohlo být zahrnuto do IPRM a předpokládalo se, že investici město uhradí ze svých vlastních prostředků. Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava ale připravuje dotační výzvu podporující fyzickou revitalizaci území a v rámci ní by bylo možné podat žádost o dotaci i na revitalizaci Slovanského náměstí. Na jednání ve čtvrtek 7. března zastupitelé předložili žádost i její dofinancování ve výši minimálně 30% schválili. „Věřím a doufám, že se nám konečně podaří Slovanské náměstí opravit tak, aby to bylo příjemné místo, které nepřipomíná scény ze socialistického realismu. (pokračování na str. 2)

Slovanské náměstí chce město opravit s pomocí dotace

Pokračování ze str. 1

Na přípravách spolupracujeme i s majitelem přilehlé bývalé chátrající restaurace. Celý prostor by se tedy měl stát příjemným místem pro odpočinek našich občanů. A pokud by k této změně mohla přispět evropská dotace, bude to ve prospěch všech občanů našeho města," poznamenala starostka Daniela Hebnarová. Podle ní je v současné době stanovena výše rozpočtu na základě Dokumentace k územnímu řízení celkem na 18 milionů korun, rozpočet ale bude dále upřesňován v návaznosti na upřesňování projektové dokumentace. Výši dotace lze očekávat v rozmezí 50 až 85 %.

(pz)

● 8. 4. 2013 od 7.30 do 14.30h, Kroměříž - Erbenovo nábřeží, Za Oskolí

● 18. 4. 2013 od 7.30 do 15.30h, Kroměříž, Bratří Šilerů, Broskvová, Havlíčková, Hulínská, Chropyňská, Jabloňová, K Terezovu, K Vodojemu, Kaplanova, Kojetínská, Lutopecká, Meruňková, Nad Lomy, Nitranská, Ořechová, Sadová, Skalky, Strážná, Švestková, Třešňová, U Cihelny, U Strže, Vinohrádky, Višňová, Za Zámeckou zahradou, Zámecká zahrada, Skaštice 133 (u Kroměříže za dálnici)

Informace o přerušení dodávky el. energie si můžete objednat v e-mailové podobě nebo prostřednictvím SMS v rámci služby Energie 24, nebo prohlédnout na portálu <http://portal.eon.cz/cs/otg/>

Nejstarší obyvatelka Kroměříže má 102 let

Kroměříž - Přečísané 102. narozeniny oslavila 17. března paní Magdaléna Kytnerová, která je nejstarší občankou města Kroměříže. Její jubileum je doprovázeno obdivuhodnou psychickou i fyzickou kondicí. Posud'te sami. Paní Kytnerová pravidelně nebere žádné léky, čte samozřejmě bez brýlí, nechýbí jí smysl pro humor a v kondici se udržuje pravidelným cvičením. Ráda sleduje dění kolem sebe a čile komunikuje se svými kamarádkami mobilním telefonem. „Jen s počítačem už se mi nechce učit pracovat,“ podotkla jubilantka, které v pondělí 18. března přišla pogratulovat i starostka Daniela Hebnarová. „Její elán a postoj k životu je skutečně obdivuhodný, stejně jako pevné zdraví, které by jí mohla většina z nás upřímně závidět,“ prozradila starostka.

Přípitek se starostkou Danielou Hebnarovou ke 102. narozeninám paní Magdalény Kytnerové.

Foto: P. Zrna

Magdaléna Kytnerová se narodila v roce 1911 ve Vídni za vlády císaře Františka Josefa I. Navzdory nelehkému osudu (v útlém dětství osiřela, již ve 12

letech musela jít do služby na statek a prožila obě světové války) si po celý život zachovala veselou a bystrou mysl a obdivuhodný elán.

(pz)

Video z Kroměříže můžete sledovat na internetu

Novinku v podobě internetové televize připravila na letošní rok kroměřížská radnice. Navazuje na někdejší obrazové zpravodajství na webových stránkách www.mesto-kromeriz.cz. Obrazové záznamy z nejzajímavějších akcí ve městě se nyní stěhují na kanál YouTube.

„Myšlenka založit v Kroměříži internetovou televizi vznikla v souvislosti s oslavami 750 let trvání města. Dnešní doba preferuje pro sdílení informací internetový prostor, do kterého má přístup co nejvíce lidí. Kromě sociálních sítí, jako je facebook, twitter

apod., je vhodným prostředím webový prostor YouTube. Ten je podle zkušeností uživatelů také relativně bezpečnější než sociální sítě,“ uvedla kroměřížská radní Jarmila Čihalová.

Kroměřížská internetová televize vznikla na základě smlouvy mezi městem a firmou RECOM – Vladislav Františ, která se zabývá vývojem elektroniky, ale také multimediální činností. „Jsme technicky i organizačně dostatečně vybaveni, abychom mohli v praxi zajišťovat natáčení i zpracování reportážních video-programů a dokumentů a umis-

tovat je na internetovém kanálu. Základním souborem připravovaných videospotů je 22 vytipovaných akcí organizovaných v rámci 750. výročí trvání města,“ uvedl Vladislav Františ. Internetová televize města Kroměříže umístěná na adrese www.itvkromeriz.cz by měla u všech těchto akcí být, kromě nich chce ale poskytovat i přehled o dalších kulturně-spoločenských a sportovních událostech probíhajících ve městě. Názory, připomínky a návrhy je možné zasílat na e-mailovou adresu: itvkromeriz@gmail.com

(pz)

Poslouchajte zastupitele v přímém přenosu

Další krok v přiblížení samosprávy občanům učinila kroměřížská radnice. Na březnovém jednání zastupitelů zkušebně spustila přímý audio přenos ze zasedací místnosti. V době jednání je možné si doma spustit na webu města v sekci zastupitelstvo přehrávač a v reálném čase poslouchat, o čem právě zastupitelé jedná. Tato služba bude dostupná vždy v den a čase jednání zastupitelů. A i když zrovna nebudete moci poslouchat přímý přenos, záznam z jednání bude také k dispozici na webu města. „V tomto případě je ale nutné záznam upravit v souladu se zákonem na ochranu osobních

údajů,“ vysvětlil vedoucí oddělení informatiky Jan Pšeja, podle kterého už radnice připravuje i přímý video přenos.

Jen za poslední dobu město v oblasti komunikace z veřejností zavedlo celou řadu změn. Už rok na radnici slouží elektronické hlasovací zařízení, díky němuž si každý může na webu města vyhledat, jak který zastupitel v konkrétních případech hlasoval, včetně sledování absencí. Neméně důležité je i zpřístupnění podkladů, které mají zastupitelé k dispozici pro své rozhodování. Opět stačí vyhledat si ho na webových stránkách města

„Pro otevřenou komunikaci

s veřejností děláme maximum, i když pro některé kritiky je to stále málo a zřejmě by byli spokojeni jen v případě, že bychom jim dali k dispozici každický list papíru, který se v radničních budovách nachází. I v poskytování informací ale musíme dodržovat pravidla a platné zákony. A často by bylo vhodné mít na paměti i pravidla slušnosti, které se obecně z naší společnosti někdy vytrácejí,“ poznamenala starostka Daniela Hebnarová. K uvedeným inovacím pro úplnost přidejme i spuštění internetové televize a přípravu profilu na sociální síti Facebook, o kterém vás už brzy budeme informovat.

(pz)

inzerce

NOVĚ OTEVŘENÁ OPRAVNA OBUVI

Velké nám. č. 47 (vedle OD Baťa)

Provádíme všechny druhy oprav obuvi, batohů, tašek, výměny zipů. Podpatky i na počkání, ostatní opravy do 3 dnů. Opravy tašek do 14 dnů.

tel: 777 710 148
724 060 077

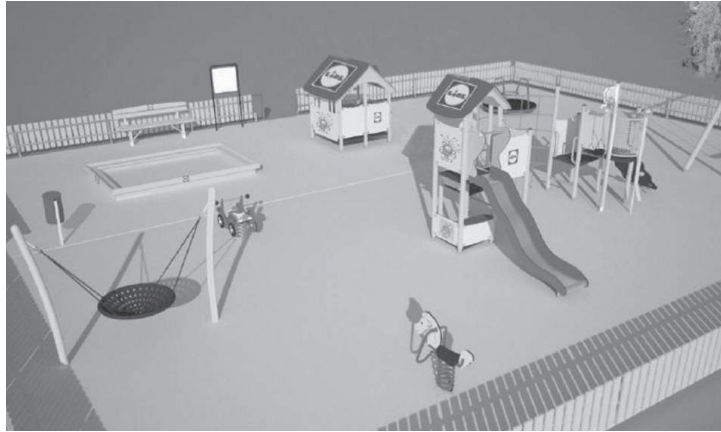
otvírací doba:
po - pá: 9 - 12, 12.30 - 17 h

V Kroměříži vyroste Rákosníčkovo hřiště

Kroměříž – Díky aktivnímu přístupu občanů našeho města vyroste v Kroměříži nové dětské hřiště. V anketě společnosti Lidl, která v rámci své propagační kampaně postaví v České republice 19 tzv. Rákosníčkových hřišť, naše město získalo bezmála dva tisíce hlasů, což byl dostatečný počet na to, aby jedno z hřišť stálo i v Kroměříži. Šanci získat nové Rákosníčkovo hřiště měla všechna města, v jejichž blízkosti se nachází prodejny uvedeného řetězce. Místní mohli výstavbu podpořit hlasováním na webových stránkách společnosti, nebo hlas posílat prostřednictvím SMS zprávy.

„V naší kategorii jsme s počtem 1965 získali z celkem padesáti měst druhý nejvyšší počet hlasů, což je moc pěkný příklad, jak občané dokáží aktivně zabývat pro dobrou věc. Z výsledku mám skutečně velkou radost,“ poznamenala starostka

Vizualizace možné podoby Rákosníčkového hřiště s rozmístěním dětských hracích prvků.

Daniela Hebnarová. „Kompletní výstavbu hřiště v hodnotě 1,5 milionu Kč hradí společnost Lidl a poté ho předá městu darem,“ potvrdil Michal Farník, jednatel společnosti, která už kontaktovala radnici a předala jí podklady s podmínkami, za jakých hřiště bude vznikat. „Hřiště by mohlo

vyrůst v parku za mateřskou školou na sídlišti Zachar. Nyní prověřujeme, zda je tato lokalita všeobecně využitelná a vhodná,“ dodala starostka.

Vedení kroměřížské radnice děkuje všem hlasujícím občanům i těm, kteří informace o možnosti hlasování pomohli šířit. (pz)

Nové středisko v knihovně informuje o Unii

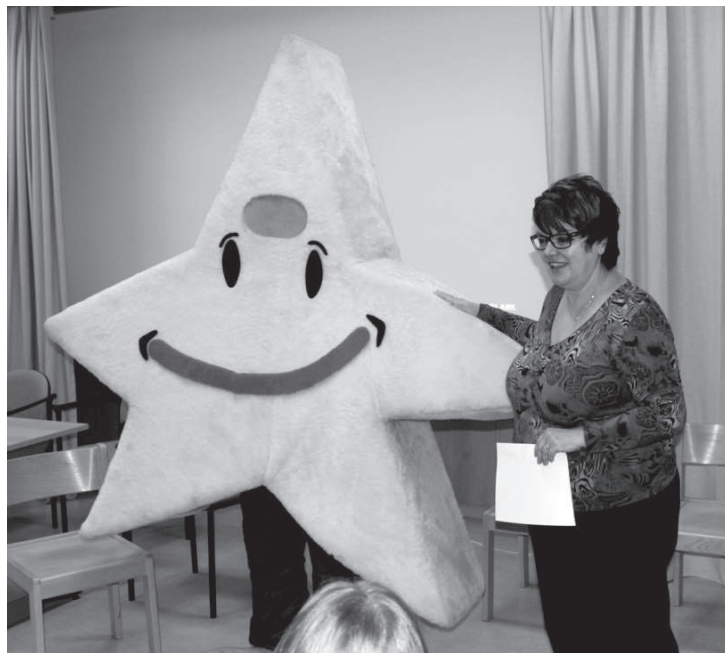
Kroměříž – Od 8. března je v Kroměříži v provozu nové Informační středisko Europe Direct. Sídlí v Knihovně Kroměřížská a je součástí celoevropské sítě zhruba 500 středisek, jejichž hlavním posláním je poskytovat informace o EU. Nová střediska vybrala Evropská komise na základě soutěže na dobu 5 let a jak je vidět, kroměřížská knihovna byla opět

úspěšná. „Informační střediska Europe Direct jsou očima, ušima a hlasem našich občanských práv v praxi,“ prohlásila místopředsedkyně Evropské komise Viviane Redingová, podle které jenom v minulém roce střediska obdržela více než milion dotazů. „Ve středisku je možné získat všeobecné informace o Evropské unii, ale i praktické údaje z nejrůznějších

oblastí, jako je například trh práce, studium, informace o projektech, cestování, právo atd. Kromě toho zdarma poskytují informační materiály a pořádají různé kulturní a vzdělávací akce. Tou první bude fotografická soutěž při příležitosti květnových Irských dnů v Kroměříži,“ přiblížila ředitelka Knihovny Kroměřížská Šárka Kašpárková.

Zřízení střediska vítá i europoslankyně Olga Sehnalová: „Osobně vnímám, že Evropská unie se potýká s nedostatečnou informační politikou k veřejnosti. Týká se to všech evropských institucí, Evropský parlament nevyjímaje. Centra Europe Direct jsou v tomto smyslu důležitým zdrojem informací, ale i tady záleží na tom, jak dokáží svou činnost veřejnosti zpřístupnit. Jsem přesvědčena, že do zdejšího centra si lidé cestu najdou a budou si odnášet nikoliv formální, ale užitečné rady a informace.“

Nové informační středisko je otevřeno každý všední den. Pracovníci odpovídají na dotazy osobně, elektronicky i telefonicky. Bližší informace jsou k dispozici na webové adrese www.europe-direct.cz/strediska/kromeriz. (pz)

Ředitelka knihovny Šárka Kašpárková otevřela středisko Europe Direct společně se symbolickou hvězdičkou EU. Foto: P. Zrna

KRÁTCE
Z RADNICE

Odbor rozvoje hledá zaměstnance

Městský úřad Kroměříž vyhlašuje výběrové řízení na obsazení pracovního místa úředníka odboru rozvoje města. Požadujeme ukončené VŠ vzdělání stavebního směru v magisterském studijním programu, znalost a zkušenost s přípravou a realizací investičních akcí, praxi v oboru, znalost a zkušenost s přípravou a realizací projektů financovaných zejména ze Strukturálních fondů EU, znalost v oblasti zadávání a realizace veřejných zakázek. Uchazeči se mohou hlásit nejpozději do 5. dubna 2013 včetně. Podrobné podmínky najdete na www.mesto-kromeriz.cz.

Úřad loni vydal přes osm tisíc občanek

Oddělení správních činností kroměřížské radnice vydalo v loňském roce 8292 občanských průkazů a 5378 cestovních pasů. Oddělení dopravy a silničního hospodářství vydalo 3449 nových řidičských oprávnění a 454 kroměřížských řidičů o své doklady přišlo. Do registru řidičů bylo zavedováno 7150 přestupků nebo trestných činů. Úředníci přijali loni 552 přestupků spáchaných při provozu na pozemních komunikacích a 555 přestupků spojených s nepojištěnými vozidly. V bodovém hodnocení dosáhlo 12-ti bodů celkem 60 řidičů. (dap)

ZEPTALI
JSME SE VÁS

Sdíte nám svůj názor v anketě na stránkách města www.mesto-kromeriz.cz

Třídíte ve své domácnosti bioodpad?

1) ANO 89

2) NE 70

Příští otázka:

Je podle vás v Kroměříži dostatečná nabídka kulturního a společenského využití?

A) ANO
B) NE

Z DENÍKU
MĚSTSKÉ POLICIE

Kamera přistihla zloděje

Městský kamerový systém pomohl v polovině března odhalit dva zloděje, kteří záměrně sledovali silně podnapilého opilce na Milíčově náměstí. Městská policie si jejich chování všimla na kameře ještě před krádeží. Když opilec lehl na lavičku a z kapsy mu vypadly peníze, dvojice jej okradla. Krátce poté však byla zadržena strážníky. Jednalo se o 40-letého muže z Kostelce na Hané a 60-letou ženu s Opavy. Opilému muži byly peníze vráceny a oběma zlodějům vzhledem k výši škody udělena bloková pokuta.

Pozor na volný pohyb psů

Osmnáct blokových pokut udělila městská policie majitelům, kteří neměli svého psa na vodítku v místech, kde je jejich volný pohyb zakázán. Vyplynulo to z cílené kontroly na sídlištích Zachar a Slovan, kterou strážníci uskutečnili v 1. polovině března. V ranních i podvečerních hodinách se zaměřili na dodržování obecně závazné vyhlášky o volném pohybu psů na území města a celkem zkontrolovali 84 majitelů psů. Kontroly budou pokračovat i v dalších lokalitách. (dap)

Turisté i místní se mohou těšit na novinky

S celou řadou novinek chce letos Kroměříž zaujmout návštěvníky i domácí v hlavní turistické sezóně. V roce 750. výročí trvání města spojili Arcibiskupský zámek, radnice, Muzeum Kroměřížska a Dům kultury své síly a společně s dalšími partnery připravili aktivity, které by měly zatraktivnit dosavadní nabídku.

První novinkou jsou pobytové produkty, které chtějí turisty zaujmout ucelenou tematickou nabídkou a udržet je ve městě déle než na jeden den. Každý pátek v červenci a srpnu bude v Kroměříži připraveno také netradiční povídání o Kroměříži spojené s podvečerní prohlídkou historického města v doprovodu skupiny historického šermu Biskupští manové. Zejména děti se mohou těšit na Hledání pokladu biskupa Bruna, na jehož konci si mohou odnést suvenýr v podobě vlastnoručně vyražené mince.

Arcibiskupský zámek v polovině dubna slavnostně otevře hned tři expozice a nové návštěvnícké centrum. Na návštěvníky chce zapůsobit také novým vizuálním stylem s novým logem. Konkrétním produktem cestovního ruchu je nová sloučená vstupenka VIA ARCADIA, která v sobě zahrnuje prohlídku saly

Novinkou letošní turistické sezony budou například komentované prohlídky města v doprovodu Biskupských manů. Foto: J. Soporský

terreny, Podzámecké zahrady z výletního vláčku a prohlídku Rotundy s ukázkou funkčního Foucaultova kyvadla.

Muzeum Kroměřížska si letos připomíná 140. výročí narození Maxe Švabinského a 80 let od svého založení a všechny letošní výstavy budou tato jubilea akcentovat. Přesto si muzeum dovolí i exkurzy do jiné kultury, a to výstavou Svět čínských bůžků. Novinkou je propojení vstupenky VIA ARTIS s bohatou škálou sezonních výstav a samozřejmě se stálou expozicí Památníku Maxe Švabinského. (pz)

Novinkou Domu kultury budou především víkendové akce. Ve dnech 24. - 26. května to budou Dny slovanské kultury a 27. - 29. června Vivat Amadeus, akce věnovaná 30. výročí natáčení filmu Amadeus v Kroměříži. Chybět nebudou ani tradiční akce, jako jsou 23. - 24. srpna Dožínky Zlínského kraje a 31. 8. - 1. 9. Mezinárodní festival vojenských hudeb.

Podrobné informace o turistické nabídce poskytne Informační centrum, které v Kroměříži funguje od začátku letošního roku. (pz)

Na Hanáckém náměstí začala demolice vojenské budovy

V těchto dnech přichází Kroměříž o jednu z budov, která k městu po více než jedno století neodmyslitelně patřila. Společnost PMS Reality jakožto vlastník začala s demolicí zchátralé trojpodlažní budovy, jejíž stavba byla zahájena v roce 1899 jako ubytovna pro vojáky a po celou svou historii byla součástí někdejších Žižkových kasáren. Armáda z města odešla, vojenské nástupiště se proměnilo v nové Hanácké náměstí a budova zůstala bez využití. Budovu město

získalo do svého majetku bezúplatným převodem v roce 2005, tak jako celý areál Žižkových kasáren. Hned v létě téhož roku ji zastupitelé nabídli k prodeji za 9 milionů korun, ale protože se nepřihlásil žádný zájemce, do konce roku cenu ještě několikrát snížili na 5 milionů. Na 15. prosinec 2005 bylo vyhlášeno výběrové řízení, do něhož se přihlásili tři zájemci, z nichž společnost PMS Reality nabídla nejvyšší cenu 7 600 000 korun a za tu budovu získala.

Od té doby se až do současnosti s objektem nic nedělo. Léta chátral v sousedství nově vznikajícího Hanáckého náměstí a přitahovala hlavně vandaly a bezdomovce, kteří v ní dokonce způsobili požár. Rychlý spád dostaly věci v roce 2012. V březnu ohlásil vlastník záměr stavbu odstranit kvůli zhoršujícímu se stavu a na parcele postavit dům nový. Předložením a doplněním podkladů vyplývajících ze zákona bylo v srpnu zahájeno řízení o povolení odstranění stavby

a po řadě jednání, vyjádření a obhlídek na místě samém nakonec stavební úřad povolení vydal. Se svým záměrem na další využití pozemku investor vedení radnice, městskou architektku i stavební úřad ústně seznámil, zatím ale nepožádal o zahájení územního řízení. Na pozemku by měl vyrůst nový polyfunkční dům o stejném hmotovém objemu a výšce jako stávající budova, s podzemními garážemi, byty a několika nebytovými prostorami v přízemí. (pz)

Jeden z posledních panoramatických pohledů na trojici budov na Hanáckém náměstí. Budovu na pravé straně brzy nahradí nový polyfunkční dům.

Foto: J. Soporský

Malí tanečníci a zpěváci soutěžili na folklorních přehlídkách

Kroměříž - Rada amatérské umělecké činnosti uspořádala v březnu pro děti z Kroměříže a okolí hned tři postupové přehlídky tvůrčí činnosti – oblastní folklorní přehlídku Vítání jara, soutěž ve zpěvu hanáckých písní O hanáckého kohóta a recitační soutěž Svátek poezie.

Všechny tři přehlídky se konaly v Domě kultury a dohromady v nich soutěžilo kolem dvou set dětí. Do soutěže malých folkloristů se přihlásilo pět souborů a do krajského kola, které se týden před Velikonocemi konalo v Prostějově, postoupil folklorní soubor Zrníčko z Holešova, folklorní soubor Ječmínek z Chropyně a folklorní soubor z Mysločovic.

Na přehlídce malých zpěváků

O hanáckého kohóta soutěžilo čtyřicet dětí ve čtyřech kategoriích a do prostějovské krajské přehlídky nakonec postoupily tři z nich.

V soutěži recitátorů nakonec o postup do krajského kola bojovalo devadesát dětí z celého kroměřížského okresu, které pořadatelé rozdělili do čtyř kategorií. Do Uherského Hradiště nakonec postoupily z každé dvě děti. „Letošní úroveň přehlídky byla lepší než loňská, dokonce jsme letos zaznamenali mezi recitátory více chlapců,“ zhodnotil soutěž Josef Olišar z kroměřížské Rady amatérské umělecké činnosti. Kvitoval také vysokou úroveň přednesu u nejmladších dětí prvních tříd. (dap)

Malí milovníci folkloru ukázali své dovednosti na přehlídkách Vítání jara, O hanáckého kohóta a recitační soutěži Svátek poezie. Foto: J. Soporský

Hráči scrabblu se opět sjedou do Kroměříže Kamélie lákaly

Kroměříž - Druhý ročník scrabblového turnaje se v Kroměříži uskuteční 11. května na Starém pivovaře. Hlavním partnerem je město Kroměříž a toto setkání lidí, kteří holdují hře se slovy a písmeny, je kvalifikační České asociace Scrabble na letošní mistrovství republiky. Poprvé se toto kvalifikační utkání scrablistů v

Kroměříži uskutečnilo loni v březnu a pořadatelé si ho pochvalovali jako velmi povedené. Letos chtějí historii zopakovat, mimo jiné proto, že cílem scrablistů je na podobné akce přilákat více lidí. „Problémem v posledních letech je, že na turnaje jezdí čím dál méně lidí. Byly ročníky, kdy se na pražský turnaj sjelo 128

účastníků. Byl bych proto rád, kdyby nás zase hrálo víc,“ řekl k připravovanému kroměřížskému turnaji pořadatel Radek Mannheim. Zájemci o účast se mohou přihlásit na oficiálním webu České asociace Scrabble <http://scrabble.hrejsi.cz>, kde také najdou informace o nadcházejících turnajích. (dap)

Krásné kvetoucí kamélie si mohl prohlédnout každý, kdo od konce února do Velikonočního pondělí zavítal do Květné zahrady. Součástí milé předjarní výstavy byla i prezentace probíhající rekonstrukce zahrady. (dap)

Foto: J. Soporský

Železnice oslaví výročí jízdou historických vlaků

Kroměříž - Letošní oslavy 750. výročí trvání města jsou v plném proudu a připojila se k nim i železnice, která také slaví několik významných jubileí. Ve městě si je stylově připomeneme v sobotu 13. dubna jízdami a výstavami historických vlaků. „Centrem oslav hned tří významných železničních událostí bude Kroměříž s výstavou historických lokomotiv a bohatým programem. Vypraveno bude také několik zvláštních

historických vlaků, ať již hnaných motorem, nebo parním strojem,“ líčí oslavy Martin Šustal z občanského sdružení Kroměřížská dráha, které akci za podpory města Kroměříže pořádá. Těšit se v Kroměříži můžeme na zvláštní vlaky tažené parní lokomotivou Matěj, motorovou lokomotivu přezdívanou Bardotka, nebo motorovou soupravu Hurvínek. Výstava lokomotiv bude doplněna dalšími exponáty z historie i současnosti

dráhy a dopravu po městě zpestří i historický autobus. A jaká výročí tedy slavíme? V letošním roce uplyne 125 let od zahájení provozu Moravsko-slezské dráhy měst, připomeneme si rok 1888, kdy byla dostavěna a zprovozněna trať z Kojetína přes Kroměříž, Krásno nad Bečvou a Těšín, až do polského Bielska. Před 130 lety se vydaly také první vlaky po kolejích trati, která zajišťovala železniční spojení z Kroměříže do Bystřice pod Hostýnem. A stejné jubileum se vztahuje i k ukončení stavebního vývoje akciové společnosti Kroměřížská dráha. „Svým způsobem je to smutné výročí, kdy obchodní tlaky podpořené tehdejšími parlamentem zhatily ambiciózní plány společnosti, která se zásadním způsobem zasadila o rozvoj železnice v regionu,“ podotkl Martin Šustal. Bližší informace najdete na webu www.kromeriz.eu nebo přímo na stránkách sdružení Kroměřížská dráha www.prototypy.cz/KMD. (pz)

Foto: P. Zrna

HANA PODHORNÁ
diplomovaná porodní asistentka

**POZVÁNÍ NA
PŘEDPORODNÍ KURZY**
- připravujeme se na porod
- těšíme se na dět'átko
- příjemná atmosféra

Kontakt:
tel.: 737 324 715
www.predporodni-priprava.cz

750 let
MĚSTO
KROMĚŘIŽ
2013: Slavte s námi

Kroměříž dostala k výročí darem unikátní a cennou archiválii

Město Kroměříž dostalo ke svému 750. výročí trvání nebývalý dárek - historickou cechovní listinu kroměřížských tkalců z roku 1642, kterou mu věnoval Kroměřížan MUDr. Pavel Rataj.

„Jsem patriotem. S rodinou jsme se dohodli, že výročí, jaké si město letos připomíná, je nejlepší příležitostí, jak mu pográtulovat. Jsem rád, že tento dar může sloužit i jiným,“ řekl Pavel Rataj.

Historickou listinu koupil náhodně před dvanácti lety v Praze v aukci. Byla ve zbledovaném stavu a tak ji nechal zrestaurovat. Dnes je uložena ve Státním okresním archivu v Kroměříži a podle jeho ředitelky Jitky Zezulové má

pro historii města velký význam, protože většina listin zhořela při požáru v roce 1643. „Je svědectvím o hospodářském rozvoji města, umožňuje lepší poznání dějin a života obyvatel, zvláště řemeslníků. Čin doktora Rataje je ojedinělý a velkorysý. Nestává se často, aby někdo daroval tak cennou archiválii,“ doplnila Jitka Zezulová.

Originál listiny kroměřížský archiv nezveřejní, ale na připravované výstavě Z pokladů archivu města vystaví alespoň její faksimilii. Výstava se uskuteční od června 2013 do června 2014 v prostorách archivu.

(dap)

MUDr. Pavel Rataj listinu předal starostce města Daniele Hebnarové 5. února během slavnostního křtu nové knihy o Kroměříži. Foto: P. Zrna

Muzeum letos slaví osmdesáté narozeiny

Muzeum Kroměřížska letos slaví osmdesáté výročí od založení. Jubileum si připomene výstavou Muzeum 80, ve které představuje své sbírky a pro nejmladší návštěvníky nabízí speciální doplňkový program. „K našemu kulatému výročí jsme připravili výstavu, která poskytne nejen poučení, ale věříme, že i zábavu,“ řekl k projektu ředitel muzea Jiří Stránský.

Muzeum Kroměřížska otevřelo výstavu 3. dubna a lidem zpřístupnilo vybrané kusy ze svých bohatých archeologických, historických, etnografických a uměnovědných sbírek. Například v části věnované archeologii vystavuje nejnovější nálezy, které pracovníci muzea odkryli při nedávných opravách domů na Velkém náměstí. Muzeum chce zároveň své návštěvníky seznámit s ce-

lou škálou muzejních činností a připravilo také ukázky z práce konzervátorů.

Zásadním doplňkem výstavy je její interaktivní část, která by do muzea měla přilákat hlavně rodiče s dětmi. „Naším cílem je práce pro děti, proto ji neop-

mohou obléknout kostýmy nejvyšších vrstev starých Egyptanů včetně šperků a paruk a nalíčit se podle tehdejších zvyků. Ve slovanské chýši si nazdobí svůj originální slovanský šperk a ve středověkém království jsou pro ně připravené honosné královské kostýmy s doplňky. Další částí dílniček je lidové obydlí, kde si děti upečou tradiční běleše a vyzkoušejí drobné domácí práce. Zajímavý je také kupecký krám ze třicátých let, kde si zahrají na prodáváče a kupující a také miniškolička

z minulého století s připravenou lekcí pravopisu. V rámci této výstavy je na objednání připraven speciální program pro školy s názvem Když se řekne muzeum...? Výstava trvá do 2. června.

(dap)

míjíme ani v tomto případě,“ dodal Stránský s tím, že si malí návštěvníci vyzkoušejí zajímavé činnosti, které se vážou k některým etapám historie. V dílničkách je například připravený egyptský sarkofág, děti si

Nenechte si ujít

Nejbližší akce spojené s oslavami 750. výročí trvání města.

- 3. 4. MUZEUM 80 - vernisáž výstavy, Muzeum Kroměřížska
- 13. 4. JÍZDY HISTORICKÝCH VLAKŮ, nádraží ČD
- 19. 4. NÁRODNÍ CENTRUM ZAHRADNÍ KULTURY - otevření expozice, Květná zahrada.
- 18. 5. STŘEDOVĚKÁ SLAVNOST, Velké náměstí
- 23. 5. KROMĚŘIŽSKÉ UDÁLOSTI - vernisáž výstavy, Muzeum Kroměřížska
- 24. - 26. 5. DNY SLOVANSKÉ KULTURY A VZDĚLANOSTI, Dům kultury v Kroměříži, letiště, Nadsklepí (koncert Filharmonie B. Martinů Zlín a Hradištanu, Den dětí aj.)
- 6. 6. Z POKLADŮ ARCHIVU MĚSTA, vernisáž výstavy, Státní okresní archiv Kroměříž
- 12. - 14. 6. DNY ZAHRAD A ZÁMKU, Arcibiskupský zámek (výstava k 15. výročí zápisu zahrad a zámku na seznam UNESCO, konference Vodní prvky a vodní stavby v historických zahradách, slavnostní zasedání, koncert)

Kroměřížské cechy aneb Řemeslo má zlaté dno

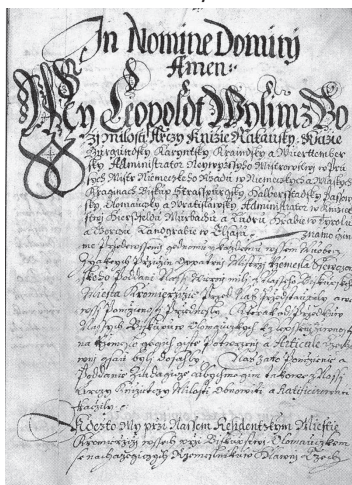
Cechy, sdružující řemeslníky ve stejném oboru, vznikají ve významných městech už na přelomu 13. a 14. století. V Kroměříži bohužel existují písemné doklady k cechům až ze 16. století a situace komplikuje celkový nedostatek písemných pramenů, v roce 1643 totiž při požáru města shořel celý městský archiv. Nejstaršími kroměřížskými cechovními památkami jsou cechovní řády řezníků (1537) a koželuhů (1544). Celkově je pro období před třicetiletou válkou v písemných pramenech doloženo 16 cechů: řeznický, bednářský, kovářský s přípojenými koláři, zámečnický, tkalcovský, soukenický, krejčovský, ševcovský, kožešnický, koželužsko-jirchářský, hrnčířský, provaznický, mydlářský, kamenický s přípojenými zedníky, pekařský a barvířský, ale existovaly zde i další – kloboučníci, sladovníci, mlynáři, lazebníci.

Postupně na cechy přecházely i kompetence hospodářské a správní. Volily své zástupce (cechmistry), přijímaly nové členy, dohlížely na kvalitu řemesel, vydávaly své řády (artikule) a dbaly na jejich dodržování. Také spravovaly cechovní pokladnu a trestaly své členy za přestupky.

Život v cechu byl svázán přísnými pravidly, která měla omezit vnitřní konkurenci. Byl stanoven maximální počet tovaryšů a učňů, které směl mistr mít, někdy i maximální rozsah vyráběného zboží, mistři si neměli navzájem své dílo hanit. Neméně důležité bylo bránění konkurenci zvenčí. Cizí řemeslníci mohli ve městě prodávat pouze na výročních trzích, jinak se obyvatelstvo muselo spokojit s domácí produkcí. Řemeslo nesměl provozovat nikdo, kdo nebyl řádně vyučen a pro vstup do cechu musel uchazeč splnit i další podmínky – povinný vandr, mistrovský kus, poplatky a „svačinu“ pro mistry. Doba učení se u jednotlivých řemesel lišila, nejčastěji to byly 3 roky, ale některé cechy měly dobu kratší (pekaři), jiní zase

delší (kameníci). Učeň musel být manželského původu a katolického náboženství. Pokud by z učení zběhl, nesměl ho přijmout jiný mistr ve městě, kdyby se doučil jinde, nemohl být v Kroměříži mistrem. Výhodnější podmínky měli většinou synové domácích mistrů a ve snaze o získání výhod se tovaryši často snažili oženit s dcerami mistrů nebo s vdovami po zemřelých mistrech.

Dalším uznávaným pravidlem bylo, že kdo chtěl být mistrem, musel mít dům ve městě nebo na předměstí. Některá řemesla nemohla být kvůli bezpečnosti provozována přímo ve městě. Kováři sídlili na předměstí za Kovářskou branou, hrnčíři v mis-

Artikule cechu ševců od biskupa Leopolda Viléma (1657)

tech dnešního Milíčova náměstí. Hrnčíři však později přesídlili do dnešní Ztracené a na Riegrovo náměstí. Městská rada chtěla mít mimo město i mydláře, kteří obtěžovali měšťany zápachem.

Tovaryš přijatý za mistra se zpravidla musel nejprve oženit. A nesměl si vzít nevěstu z „nepoctivého lože“, jinak by nebyl připuštěn k řemeslu. Dokonce i některá zaměstnání byla cechy považována za málo početná, a tak si roku 1705 kradlec z Oskola Jan Ventruba nemohl vzít dceru panského šafáře Vavřince Seitla.

Součástí života v cechu byla i povinnost účastnit se nábožen-

ského života, tím spíše, že Kroměříž byla biskupským městem. Povinná byla účast na bohoslužbách a procesích, na pohřbech členů cechu, povinností bylo světit neděle a svátky. Povinností cechů bylo také pomáhat při hašení požárů.

Cechy dbaly na dodržování obecné mravnosti a za nemravné chování mohl být přistižen z cechu vyloučen. Na druhé straně byly svým členům oporou – podporovaly nemocné členy a také vdovy a sirotky.

Činnost cechů byla ovlivňována i městskou radou. Ta především chránila domácí spotřebitele proti špatným řemeslnickým výrobkům a otvírala prostor pro konkurenci. Např. roku 1684 byli pekaři napomenuti, aby „chleby a žemle menší nad instrukci nepekli a také náležitě vypékali“. Řešila spory mezi cechy a uvnitř cechů, stanovovala maximální ceny a starala se o pořádek na trhu. O tom, že vztahy nebyly bezproblémové, svědčí i prohlášení magistrátu z roku 1670 o tkalcích: „... je o nich veřejně známo, že v cechu jen chlastají“.

Ve vývoji kroměřížských cechů se projevilo i zvláštní postavení města jako sídla olomouckých biskupů. Když po skončení třicetileté války znovu nastal rozvoj řemesel, kroměřížské cechy žádaly o obnovení svých cechovních řádů, které pozbyly při dobytí Kroměříže Švédy v roce 1643. Biskup Leopold Vilém jim vyhověl a v letech 1657 a 1658 vydal všem tehdy ve městě existujícím cechům nové artikule. Zároveň toho využil a prohlásil kroměřížské cechy za hlavní neboli otcovské, tedy nadřazené ostatním cechům panství. Výsostné postavení kroměřížských cechů však netrvalo příliš dlouho. Na počátku 18. století se cechy staly brzdou rozvoje manufakturní výroby, začaly být postupně omezovány a v roce 1859 byly zrušeny.

Státní okresní
archiv Kroměříž

CO VÍTE
O KROMĚŘIŽI?

SOUTĚŽ O CENY

Vážení čtenáři,

v minulém kole soutěže jsme zavítali do doby husitských nepokojů. Správně jste odpovídali, že k dobytí města husitskými vojsky došlo v roce 1423. Z došlých odpovědí, jejichž počet stále roste, jsme vylosovali následující výherce:

Miroslav Vymětal,
Anna Sochorová,
František Bystrický

Otázka č. 4.

Kolik cechů bylo v Kroměříži doloženo před třicetiletou válkou?

Správné odpovědi označené heslem „Soutěž - 750 let“ posílejte na adresu zpravodaj@mesto-kromeriz.cz, nebo na adresu: Kroměřížský zpravodaj, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž. (Nezapomeňte uvést svou adresu a telefonní kontakt).

1918

KROMĚŘIŽ
PŘED 100 LETY

Okuste hanácké pivo

Kdo sobě
zakoupiti chceš

za výhodných podmínek **stavební místa** **nebo nové vystavené rodinné domky** moderně dle nejlepšího způsobu se vším příslušenstvím provedené, nalézající se v nové čtvrti za Kovářskou branou, kde sluneční paprsky se všech stran pronikají a domy vyhovují stanovisku zdravotnímu, nejen že osvětlují zdravým vzduchem, ale mimo to dopřáno zde také klidu nejlépe z celé části města, obrať se na **Aloise Plevu**, podnik. staveb v Kroměříži, který obratem bližší sdělí.

Obuvi

ve všech velikostech, tvarech
a v různém provedení

**pro jarní
období**

zhotovuje a ve velkém výběru má na skladě:

Jan Večerka,

závod obuvnický

v Kroměříži, Vodní ulice 59.

Zprávy řádně a rychle se vyřizují. Objednávky dle míry v nejbližší době.

Nenechte si ujít: kam za zábavou a poučením v dubnu

KONCERTY

- **5. 4. VÁCLAV KOUBEK + PETR KALANDRA MEMORY BAND**, Stará masna, zač. ve 20.30 h
- **9. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, sál ZUŠ, zač. v 16.30 h
- **13. 4. VYSTOUPENÍ DECHOVÉHO ORCHESTRU ZUŠ KROMĚŘIŽ** - u příležitosti 130 let trati Hulín – Kroměříž, vítání hostů zač. v 9 h, vítání příjezdu parního vlaku v 9.40 h, koncert od 12 – 12.30 h
- **15. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, sál ZUŠ, zač. v 16.30 h
- **16. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT KONZERVATOŘE KROMĚŘIŽ**, Nadsklepí, zač. v 19 h
- **17. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, kaple Sv. Kříže na Octárně, zač. v 16.30 h
- **19. 4. ECHT ! + PANTOCK**, Starý pivovar, zač. ve 20 h
- **23. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, sál ZUŠ, zač. v 16.30 h
- **25. 4. JARNÍ KONCERT STRÍBRNANKY**, Dům kultury, zač. v 19 h
- **25. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, kostel Sv. Jana, zač. v 16.30 h
- **30. 4. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, sál ZUŠ, zač. v 16.30 h

PŘEHLÍDKY

- **12. 4. XII. KRAJSKÁ SOUTĚŽ NEPROF. FILM. TVORBY KROMĚŘIŽ 2013**, Dům kultury, zač. v 17 h
- **13. 4. XII. KRAJSKÁ SOUTĚŽ NEPROF. FILM. TVORBY KROMĚŘIŽ 2013**, Dům kultury, zač. v 9 h

DIVADLO

- **9. 4. HVĚZDA** - Eva Holubová, Dům kultury, zač. v 19 h

ZÁBAVA

- **8. 4. IZER**, Dům kultury, zač. v 19 h
- **12. 4. SHOWDANCE ANEB KROMĚŘIŽSKÉ HVĚZDY TANČÍ**, Dům kultury, zač. v 17 a ve 20 h
- **13. 4. OSLAVY VÝROČÍ KROMĚŘIŽSKÉ ŽELEZNICE**

PRO DĚTI

- **21. 4. PINOCCHIO**, Dům kultury, zač. ve 14.30 h

VÝSTAVY

- **PŘÍBĚH NEMOCNÉ DUŠE**, Dům kultury.
- **VÝSTAVA VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ KROMĚŘIŽ**, Knihovna Kroměřížska.
- **SPŘÍZNĚNÍ MĚSTEM**, Muzeum Kroměřížska, do 7. 4. 2013.
- **OSLAVY ŠEDESÁTÝCH NAROZENIN MAXE ŠVABINSKÉHO V KROMĚŘIŽI V ROCE 1933**, Muzeum Kroměřížska, do 31. 12. 2013.
- **IKONY**, Arcibiskupský zámek, derniéra 25. 5. v 15 h
- **PAMÁTNÍK MAXE ŠVABINSKÉHO - přehlídka všech období a technik tvorby kroměřížského rodáka**, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **PŘÍRODA A ČLOVĚK** - fauna, flóra a archeologické nálezy z regionu, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **HISTORIE UKRYTÁ POD DLAŽBOU MĚSTA** - kulturně-historický obraz města Kroměříže od jeho vzniku do raného novověku, sklepní prostory Muzea Kroměřížska, stálá expozice.

PŘEDNÁŠKY

- **10. 4. PŘEDNÁŠKA MISIE**, Nadsklepí, zač. v 18 h

KINO NADSKLEPÍ

- **4. 4. SMRTELNÉ LŽI**, zač. ve 20 h
- **5. 4. SMRTELNÉ LŽI**, zač. ve 20 h
- **6. 4. SMRTELNÉ LŽI**, zač. v 17.30 h
- **6. 4. JENÍČEK A MAŘENKA: LOVCI ČARODĚJNIC**, zač. ve 20 h
- **7. 4. VEDLEJŠÍ ÚČINKY**, zač. v 17.30 h
- **7. 4. BÍDNÍCI**, zač. ve 20 h.
- **8. 4. SMRTELNÉ LŽI**, zač. v 17.30 h
- **8. 4. VEDLEJŠÍ ÚČINKY**, zač. ve 20 h
- **11. 4. EXHIBITION MANET - PORTRAYING LIFE Z LONDÝNSKÉ ROYAL ACADEMY OF ARTS**, zač. ve 20 h
- **12. 4. JURSKÝ PARK**, zač. v 17.30 h
- **12. 4. PÁD BÍLÉHO DOMU**,

zač. ve 20 h

- **13. 4. PÁD BÍLÉHO DOMU**, zač. v 17.30 h
- **13. 4. JAKO ZA STAREJCH ČASŮ**, zač. ve 20 h
- **13. 4. LESNÍ DUCH**, zač. ve 22 h
- **14. 4. ČTYŘLÍSTEK VE SLUŽBÁCH KRÁLE**, zač. ve 14.30 h
- **14. 4. JAKO ZA STAREJCH ČASŮ**, zač. v 17.30 h
- **14. 4. JURSKÝ PARK**, zač. ve 20 h
- **15. 4. JURSKÝ PARK**, zač. v 17.30 h
- **15. 4. JAKO ZA STAREJCH ČASŮ**, zač. ve 20 h
- **18. 4. SYMFONIE Č. 3**, zač. v 19.30 h
- **19. 4. ŠMEJDI**, zač. ve 14.30 h
- **19. 4. ŠMEJDI**, zač. v 17.30 h
- **19. 4. NEVĚDOMÍ**, zač. ve 20 h
- **20. 4. NEVĚDOMÍ**, zač. v 17.30 h
- **20. 4. ŠMEJDI**, zač. ve 20 h
- **21. 4. ŠMEJDI**, zač. v 17.30 h
- **21. 4. NEVĚDOMÍ**, zač. ve 20 h
- **22. 4. ŠMEJDI**, zač. v 17.30 h
- **22. 4. NEVĚDOMÍ**, zač. ve 20 h
- **25. 4. BEZPEČNÝ PŘÍSTAV**, zač. ve 20 h
- **26. 4. BEZPEČNÝ PŘÍSTAV**, zač. v 17.30 h
- **26. 4. PRAVIDLA MLČENÍ**, zač. ve 20 h
- **27. 4. PRAVIDLA MLČENÍ**, zač. v 17.30 h
- **27. 4. ZLOMENÉ MĚSTO**, zač. ve 20 h
- **28. 4. GANGSTER SQUAD: LOVCI MAFIE**, zač. v 17.30 h
- **28. 4. BEZPEČNÝ PŘÍSTAV**, zač. ve 20 h
- **29. 4. GANGSTER SQUAD: LOVCI MAFIE**, zač. ve 20 h
- **5. 4. JACK A OBŘI**, zač. v 17.30 h
- **6. 4. JACK A OBŘI**, zač. ve 14.30 h
- **7. 4. JACK A OBŘI**, zač. ve

BIJÁSEK

14.30 h

- **27. 4. ZAMBEZIA**, zač. ve 14.30 h
- **28. 4. ZAMBEZIA**, zač. ve 14.30 h
- **29. 4. ZAMBEZIA**, zač. v 17.30 h

KÁNÓN FILMU

- **3. 4. REQUIEM ZA SEN**, zač. v 16 h
- **10. 4. ÚDOLÍ VČEL**, zač. v 16 h
- **17. 4. ČELISTI**, zač. v 16 h
- **24. 4. CO ŽERE GILBERTA GRAPEA**, zač. v 16 h
- **17. 4. JIMI HENDRIX: LIVE AT WOODSTOCK**, zač. ve 20 h
- **24. 4. PŘÍBĚH MÉHO SYNA**, zač. ve 20 h

ART KINO

KNIHOVNA KROMĚŘIŽSKA

- **9. 4. VÝTVARNÁ TECHNIKA SYPANÉHO SMALTU**. Přijďte si vytvořit vlastní originální lžičku na kávu, čaj nebo pohár. Možnost vytvoření celé sady. Cena za 1 kus 50 Kč, sada 6-ti kusů 250 Kč, zač. v 16 h
- **16. 4. GRAFOLOGIE – TAJEMSTVÍ VÝKLADU PÍSMO** Přednáška Dagmar Kravčíkové je zaměřena na základy grafologie a pootevírá dvířka k tajemství naší osobnosti v závislosti na našem rukopise, zač. v 17 h
- **23. 4. VÝTVARNÁ DÍLNÍČKA SPOJENÁ S PREZENTACÍ OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ ŘÍŠE LOUTEK KROMĚŘIŽ**, přijďte si společně s námi a Vašimi dětmi vyrobit nešední loutky z Pet lahví, zač. v 16 h
- **25. 4. AKADEMIE III. VĚKU** – Arnošt Lustig (přednáší I. Chytilová). Zač. v 15 h

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

- **10. 3. PETROHRAD** – NOVGOROD – LITVA, foto p. Plachá.
- **17. 3. DRÁŽDANY A OKOLÍ**, foto p. Pospíšil.
- **24. 4. IZRAEL**, DVD

SOKOL KROMĚŘIŽ

- Tělocvičná jednota SOKOL Kroměříž zve všechny členy sokolské jednoty na valnou hromadu dne **9. dubna 2013 v 16.00 h** do Sokolského domu.

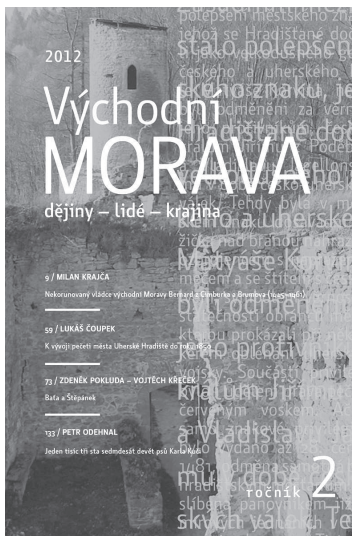

Vyšlo druhé číslo publikace Východní Morava 2012

Počátkem roku 2013 vyšlo druhé číslo odborného časopisu Východní Morava 2012, kterou vydaly společně okresní archivy Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín.

Tak jako první číslo tohoto odborného časopisu je i druhé číslo naplněno řadou zajímavých příspěvků k dějinám míst našeho kraje. Hned první příspěvek, jehož autorem je M. Krajča, přináší nové poznatky o Bernardu z Cimburku a Brumova. Zajímavá studie, zabývající se minulostí lenního statku Holešova, je dílem archiváře J. Vidličky ze ZA Opava, pobočka Olomouc. Historií Kroměříže, konkrétně působení piaristů ve městě v letech 1687-1778, se zabývá studie V. Bartůška. Mnohé čtenáře jistě zaujme i příspěvek L. Čoučka, přibližující vývoj pečeti města Uherského Hradiště do roku 1850, či příspěvek J. Štětiny, věnovaný výsledkům

průzkumu měšťanských domů ve Val. Meziříčí. Pozornosti čtenáře by neměl uniknout ani článek T.

Borovského Tržní privilegium pro Vizovice z roku 1466, v podrobnostech zveřejněné příspěvky K. Müllera o erbech Prusinovských z

Víckova na Cimburku u Koryčan a M. Šlancarové o vizitačním protokolu školy v Hradisku z roku 1788. Své čtenáře si jistě naleznou i zveřejněné anotace a recenze, které přináší velmi zajímavý přehled vydané regionální literatury Zlínského kraje v nedávné době. A pokud máte zájem se dozvědět, co se dělo v okresních archivech našeho kraje v roce 2012, dočtete se to spolu s řadou dalších zajímavých informací v oddílu kronika. Zdařilá grafická úprava a zejména množství kvalitních fotografií pak jen podtrhují bohatý a zajímavý obsah tohoto čísla.

Druhé číslo odborného časopisu Východní Morava je k dostání v Informačním středisku města Kroměříže v Prusinovské ulici nebo v budově Státního okresního archivu v Kroměříži, Velehradská č. p. 4259, a to za cenu 149 Kč. (SOKA KM)

Urmila Čaudhariová: Dětská otrokyně

Prodány, odvečeny, zapomenuty... V šesti letech ji jako kamalari prodali do otroctví. Jedenáct let musela tvrdě pracovat, bili ji, šikanovali a ponižovali. Po svém osvobození si vytkla za úkol bojovat za práva otročičích dívek.

Rhonda Byrne: Kouzlo

Posvátné texty mystifikovaly, mátlý a zneklidňovaly čtenáře po více než dvacet století. V průběhu dějin pouze pár lidí pochopilo, že slova jsou jako hádanka.

Bořek Žižlavský, Vlastimil Kořínek: Chříby, hledání hrobu sv. Metoděje

Chříby záhadné a mytické, sv. 7. Již několik generací archeologů a historiků, ale i více či méně fundovaných záhadologů se pokouší Metodějův hrob najít. O výsledcích jejich snah je tato knížka.

www.knihkm.cz

Poznejte Irsko

Prvního ledna 2013 převzala předsednictví v Radě Evropské unie Irská republika a ti z vás, kteří se zajímají o cyklus akcí Olgy Sehnalové, představující různé země Evropské unie, už vědí, že právě Irsko bude zemí, se kterou se budete moci populární a zábavnou formou

seznámit letos v květnu. Irské dny v Kroměříži se uskuteční v týdnu od 13. do 17. května a budou opět založeny na osvědčeném schématu besed se zajímavými osobnostmi, výstav, ochutnávek, přednášek, koncertů, filmových projekcí a dalších aktivit pro malé i velké. V programu, který najdete na www.sehnalova.cz, se můžete těšit např. na ukázkou a výuku irských tanců, povídání se znalci Irska, na živý koncert irské muziky i koncertní záznam kapely U2, výstavy fotografií z Irska a mnoho dalšího. Irsko je zemí překypující specifickými tradicemi, zajímavou historií, úchvatnou přírodou, výbornou kuchyní i svéráznou náturou. Přijďte se přesvědčit i vy.

Fotosoutěž Irsko mýma očima

Informační středisko EUROPE DIRECT Kroměříž vyhláší soutěžní výstavu fotografií Irsko mýma očima. Účelem výstavy fotografií „Irsko mýma očima“ je ukázat Irsko tak, jak jej viděli a vyfotili čeští občané. Nezáleží na tom, jestli jste Irsko navštívili v rámci krátkého výletu, nebo jste tam několik let studovali či pracovali. Je jedno, jestli máte fotografie irské krajiny, památek nebo lidí. Pokud vlastníte jakoukoli fotografii pořízenou v Irsku, přineste ji do Knihovny Kroměřížska. Fotografie budou vystaveny v kvě-

tnu v rámci kroměřížských Irských dnů v Knihovně Kroměřížska. Snímky bude možné hodnotit. Autoři nejlepších fotografií získají hodnotné ceny. Hlavní cenou je zájezd do Štrasburku. Soutěžní výstavy se může zúčastnit každý, kdo vlastní fotografie pořízené v Irsku. Své snímky přineste nejpozději do 19. dubna v tištěné podobě do Informačního střediska EUROPE DIRECT v Knihovně Kroměřížska. Podrobnější informace najdete na adrese www.europe-direct.cz/strediska/kromeriz. (kk)

Seminář biblioterapie v Knihovně Kroměřížska

Knihovna Kroměřížska ve spolupráci se SKIP Velká Morava pořádá odborný seminář na téma Biblioterapie. Seminář se bude konat 10. dubna od 9 h v konferenčním sále Knihovny Kroměřížska. Na programu budou taková témata, jako např. Možnosti terapie psychických onemocnění, Biblioterapie jako práce s otevřeným příběhem aneb Jak znovu otevřít textem ohraničené vyprávění, Biblioterapie v praxi aneb Jak to dělám já a další. Knihovna Kroměřížska je patrně první v republice, kdo s biblioterapií jako knihovna začal. (kk)

Výzva cyklistům

Máte rádi jízdu na kole a zároveň cítíte, že Kroměříž potřebuje zlepšit zázemí pro cyklisty? Útvar propagace a cestovního ruchu hledá aktivní příznivce cyklistiky, kteří by chtěli pomoci kroměřížské radnici zlepšit zázemí pro cykloturistiku ve městě. Snahou je vytvořit pracovní skupinu, která by se znalostí místního prostředí a potřeb dokázala analyzovat současný stav a připravovala podklady pro rozvoj infrastruktury a služeb pro cykloturistiku. Zájemci se mohou přihlásit na adrese pavel.zrna@mesto-kromeriz.cz, nebo na tel. 573 321 222.

Soutěž 3:0 pro němčinu

Máte chuť si zasoutěžit ve fotbalovo-němčinářských kvízech a zahrát si fotbalový turnaj s dalšími dětmi? A hlavně vyhrát fotbalový víkend v Berlíně s návštěvou zápasu Herthy BSC?

Zapojte se do soutěže pro děti ve věku od 10 do 11 let. Vytvořte šestičlenný smíšený tým a natočte na mobil krátké video nebo vytvořte koláž či fotografii na téma FOTBAL A MY. Váš příspěvek musí obsahovat alespoň tři slova v němčině. Svůj příspěvek můžete uložit na webové stránce www.goethe.de/fotbal. Přihlásit se můžete do 17. května 2013. Odvaha a kreativita se vyplatí! Za výbor společnosti Přátelé Evropy Kroměříž

PhDr. Šárka Kašpárková

Čtenáři, napište nám

zpravodaj@mesto-kromeriz.cz
tel.: 573 321 222,
www.mesto-kromeriz.cz

Jak je to s výsadbou stromů ve městě? Chcete mít stromy pod kontrolou?

Podzim loňského roku nebyl v Kroměříži na výsadby stromů příliš štědrý. Nové výsadby byly kvůli úsporám redukovány na minimum a na podzim bylo vysazeno pouze 10 jabloní krajových odrůd Panenské české a Jadernička moravská v aleji podél Biocentra Hráza a v sadu za nemocnicí v blízkosti sídliště Zachar. Obojí výsadbu provedli šikovní žáci ZŠ Slovan, třída 8. A s paní učitelkou Evou Winterovou a ekologický seminář 7. tříd s paní učitelkou Radkou Petříkovou. Dětem patří za snahu o zkrášlení města velký dík, neboť tlak na kácení dřevin ve městě a okolí z různých důvodů neustále stoupá a náhrada stromů je stále obtížnější. Ubývá vhodných míst pro výsadbu a vlivem vandalismu i zhoršených stanovištních podmínek je malý zázrak, aby stromy vůbec ve městě dožily dospělosti. Na Zacharu výsadba ovocných stromů navazuje na původní sad, ze kterého zbylo několik ještě zachovalých jabloní. K největším stromům na tomto místě patří jablňo odrůdy Kysňačka. Tato krajová varieta

je neobvykle plodná a dobře známá staršími spoluobčany, zejména na venkově. Strom je, poté co byl odborně ošetřen, ozdobou místa a může směle konkurovat všelikým okrasným formám mnoha dřevin ve městě. Mladé stromky v sadu v současnosti představuje 34 jabloní a hrušní v 15 odrůdách.

Alej v okolí cyklostezky u biocentra Hráza je postupně obnovována od roku 2003. Pozůstatky hodnotných dřívě pěstovaných odrůd jsou zde nahrazovány mladými vysokokmennými stromy jabloní, hrušní s místy vtroušenou oskeruší. V aleji je v současnosti vysazeno na 150 mladých stromů ve 40 různých odrůdách.

Počátek ledna přinesl pěknou sněhovou nadílku, která udělala radost nejen dětem na sáňkách. Potěšeno bylo i oko zahradníkovy a veškerá zeleň v okolí chodníků, neboť tyto se v Kroměříži přestaly sypat solí. Kořeny přikryté sněhovou peřinou jsou tou nejlepší zárukou dobrého přezimování zejména mladých

stromů, které tvoří v uličních stromořadích významnou část zeleně města. Vliv soli má prokazatelně neblahé účinky na vitalitu a životnost většiny dřevin a zdá se, že šikovní pracovníci Technických služeb jsou schopni zvládnou zimní údržbu pro zeleň šetrnějšími způsoby.

Pro letošní rok se situace s výsadbou stromů jeví z pohledu financí optimisticky. Na provedení náhradní výsadby za pokácené stromy vedení města navýšilo rozpočet o 250 tis. korun a mohlo by tak být vysazeno kolem 100 stromů. Dobrou zprávou je také zahájení několikrát odložené realizace projektu rekonstrukce uličních stromořadí. Práce by měly započít v červnu letošního roku s cílem ošetřit 340 stromů, vysadit 300 stromů a pokácet 150 z hlediska provozní bezpečnosti problematických stromů. Výsadba včetně ošetření většího množství dřevin je navržena i v rámci regenerace sídliště Slovan s jejíž realizací se počítá také v letošním roce.

M. Posolda

Chcete mít stromy pod kontrolou?

Vždy, když je řeč o městské zeleni, případně přímo o kácení stromů, bývá toto téma středem pozornosti. Aby měla veřejnost k dispozici podrobné informace o stromech na veřejných prostranstvích, vznikl za podpory Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity a odborných arboristických firem portál StromyPodKontrolou.cz. Obsahuje informace o stromech rozesetých po celé České republice, Kroměříž nevyjímaje. „Účelem projektu je vytvořit širokou databázi informací o stromech na veřejně přístupných plochách bez ohledu na jejich správce či vlastníka a umožnit jejich logickou a efektivní kontrolu a správu. Spoluprací se špičkovými pracovišti hodláme vytvořit širokou informační platformu, která pomůže informace z portálu dále využívat a zhodnocovat,“ stojí v úvodu portálu. Portál je napojen na mapové podklady Google a přímo na leteckých snímcích lze hledat konkrétní stromy ve městě s popisem, hodnocením i fotografií. (pz)

Slavnostní vítání malých občánků na kroměřížské radnici

Vážení rodiče,

dovolujeme si vás pozvat k vítání vašeho dítěte do života. Obřad se koná po individuální domluvě vždy v sobotu v obřadní síni Městského úřadu v Kroměříži. Vítání je určeno dětem s trvalým pobytem v Kroměříži. Bližší informace vám sdělí matrikářky na telefonních číslech 573 321 183 (případně 573 321 180-2). V nejbližší době nabízíme tyto termíny: 6. 4., 13. 4., 20. 4., 27. 4., 4. 5.

Adéla Juřenová

Adam Talčík

Eliška Bazalková

Alžběta Tůmová

Eliška a Alexander Bellovi

Štěpán Pipek

Marek Švagera

Barbora Hanáková

Dominik Mlčoch

Projekt „Šancí je změna“ pomůže zaměstnanosti Vlaky z Kroměříže do Zborovic jsou o čtvrtinu levnější

Běží Vám výpovědní lhůta nebo končí pracovní smlouva? Nevíte, co dál? Nevězte hlavu! Okresní hospodářská komora Kroměříž zahájila 1. ledna 2013 dvouletý projekt s názvem „Šancí je změna“. Cílem projektu je pomoci zaměstnancům ve výpovědi z organizačních důvodů a zaměstnancům, kterým končí smlouva na dobu určitou, requalifikovat se, zahájit podnikatelskou činnost a najít novou pracovní příležitost. Zdarma nabízíme tyto rekvalifi-

kace: obchodní zástupce, elektrotechnické a elektroinstalační práce, stavební dělníci, obsluha zemědělských a příbuzných strojů, ICT,

obsluha / operátor CNC strojů, řídicí oprávnění (B, C, D, B+E, C+E), svářečské kurzy, kuchař/číšník (hostinská činnost), ka-

deřnice, kosmetička, manikúra, pedikúra, operátor call centra. Kontaktujte konzultantku a přijďte se poradit! tel.: 573 331 650, 724 613 012, e-mail: ohkkm@ohkkm.cz, Komenského nám. 435, 767 01 Kroměříž. Veškeré informace naleznete na www.ohkkm.cz. Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

OHK Kroměříž

Národní centrum zahradní kultury otevírá expozici

Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži otevře 19. dubna novou expozici Národního centra zahradní kultury. Jedná se o stálou výstavu o dvou částech, které prezentují historii a vývoj zámeckých zahrad a nejhodnotnější kusy hudební sbírky olomouckých biskupů.

První částí stálé expozice je Kabinet zahradní kultury a návštěvníkům představí historické materiály jako jsou plány, kresby, grafické listy nebo obrazy týkající se nejen obou zahrad, ale i předních evropských zahradních areálů od 16. do 19. století. Nesmírně cenné a divácky atraktivní budou také dva rozměrné mode-

ly Podzámecké a Květné zahrady z jejich vrcholných období. Podle Dagmar Šnajdarové z Národního památkového ústavu Územní památkové správy v Kroměříži se jedná o vůbec první takto rozsáhlou expozici vztahující se k tématu zahradního umění v českých zemích.

Druhou částí expozice je Kabinet hudby, který představí to nejhodnotnější, co se v zámecké hudební sbírce dochovalo. Jedná se přitom o naprosté rarity, protože v kolekci se nachází skladby autorů, které již v jiných kulturních centrech není možné najít. Další část expozice je například věnována opeře ve Vídni a kroměříž-

ským operním představením za biskupa Wolfganga Hannibala Schratzenbacha.

Celá expozice je jednou ze tří částí velkého projektu Národního centra zahradní kultury. Jejím otevřením 19. dubna bude ukončena první část věnovaná zámku a zároveň dojde k slavnostnímu podpisu trojstranné dohody mezi Arcibiskupstvím olomouckým, Muzeem umění Olomouc a Národním památkovým ústavem o společném projektu, který objekty propojí. Společným cílem bude vytvořit ucelený návštěvnícký program mezi Olomoucí a Kroměříží.

(dap)

O vzdělávání se bude hovořit již podvacáté

Když se v roce 1993 v Kroměříži konal celostátní seminář o odborném vzdělávání, tehdy ještě nikdo netušil, že položí základ pro podobné semináře i v dalších letech. Od té doby se tato setkání ředitelů a učitelů odborných škol se zástupci zaměstnavatelů, úřadů práce a dalších organizací konají pravidelně a postupně si získala dobré renomé.

Tématem prvního semináře byl Typ vzdělávání a prosperita území. Z témat seminářů v dalších letech můžeme namátkou uvést Spolupráce škol a podniků v profesní přípravě (1997), Odborné vzdělávání a trh práce (1999), Celoživotní učení a vstup České republiky do Evropské unie (2003), Role zaměstnavatelů, úřadů práce a odborných škol v rozvoji kvalifikované pracovní síly (2008).

Letošní jubilejní 20. ročník semináře se bude konat ve dnech 15. a 16. května v Domě kultury

pod záštitou hejtmána Zlínského kraje Stanislava Mišáka a starostky Kroměříže Daniely Hebnarové. Pořadatelé jsou město Kroměříž, Okresní hospodářská komora Kroměříž a Národní vzdělávací fond, partnery jsou Národní ústav pro vzdělávání a několik ministerstev a podniků.

Tématem letošního semináře je Odborné vzdělávání v České a Slovenské republice. Právě před dvaceti lety totiž došlo k rozdělení Československa a od té doby se odborné vzdělávání vyvíjí v České i Slovenské republice samostatně. Naskytá se tedy příležitost posoudit společně a rozdílné znaky odborného vzdělávání, poukázat na pozitivní i negativní stránky tohoto vývoje a vyměnit si aktuální informace a zkušenosti. První a nejrozsáhlejší část semináře se bude zabývat dvaceti lety vývoje odborného vzdělávání v České a Slovenské republice, druhá možnostmi

uplatňování absolventů a třetí spoluprací odborných škol a zaměstnavatelů. Celý seminář je koncipován jako česko-slovenský, tedy s účastí nejen našich, ale i slovenských odborníků. Očekává se jich přes 150.

Ing. Jaromír Coufalík, CSc.
Národní vzdělávací fond

České dráhy od března rozšířily seznam úseků, kde cestující zaplatí o čtvrtinu levnější jízdné. Důvodem je snaha podpořit zájem cestujících o vlaky na málo vytižených regionálních tratích. Ze 44 tratí v celé republice se pouze jediná nachází ve Zlínském kraji a onou regionální tratí je ta z Kroměříže do Zborovic. Akční nabídka platí na jednosměrné nebo zpáteční jízdenky mezi stanicemi, ležícími na vyhlášených tratích. Cestující, kteří využívají traťové a síťové jízdenky, nebo pro cestující, kteří se odbavují do nebo ze stanic ležících mimo vyhlášenou trať nebo uzavřený systém, slevu využít nemohou. **(pz)**

Nominujte nejlepší mladé sportovce

Sportovní komise Rady města Kroměříže vyhláší VIII. ročník ankety „Nejúspěšnější mladý sportovec, kolektiv a trenér/cvičitel mládeže města Kroměříže“ za rok 2012. Do hodnocení budou zařazeni sportovci ZŠ, SŠ, TJ a SK, ročník narození 1994 a mladší, sportovní kolektivy, kde členové jsou mladší ročníku 1994, a trenér / cvičitel působící v ZŠ, TJ a SK. Ve všech případech s působností na území města Kroměříže. Návrh může podat každá ZŠ, SŠ, TJ a SK působící na území města Kroměříže do 17. dubna 2013. Elektronické formuláře jsou umístěny na adrese www.sukm.cz, odkaz Související dokumenty. Více informací získáte na odboru školství, sociální péče a kultury.

(ošsk)

ODVOZ A EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

Včetně vystavení dokladu o ekologické likvidaci Vašeho autovraku NA MÍSTĚ

Tel: 777 550 621, 608 749 219
Autovrakoviště Třebětice

Za kompletní nebo téměř kompletní autovrak vyplatíme 1000,- Kč

Kroměřížské děti se symbolicky rozloučily se zimou

Kroměříž - Vynášením Moreny, starým pohanským zvykem, se ve čtvrtek 14. března symbolicky rozloučily se zimou děti z Mateřské školy Kollárova a z folklorního souboru Rozmarýnek při Základní škole Slovan. Se slaměnými pannami, ozdobenými podle tradice šátky a korály z vyfouknutých vajec, přišly dopoledne k lávce přes řeku a vhodily svoje Moreny do Moravy. Účast diváků byla veliká, přišly se podívat děti z okolních mateřských školek a čas zastavit se a podívat na jejich krátké vystoupení si udělali

i kolemjdoucí. Příjemné folklorní setkání u lávky podpořili také zástupci radnice, kteří dětem poděkovali za krásné vystoupení a rozdali jim oplatky. Vynášení Moreny pořádá už léta kroměřížská Rada amatérské umělecké činnosti. Ta se však rozhodla, že letos svou činnost ukončí. „Zřejmě jsme si vynášení Moreny užili naposledy. Přesto to bylo moc pěkné setkání. Překvapilo mě, kolik dětí a lidí se tentokrát přišlo podívat. Jen kdyby nebyla taková zima,“ řekl Josef Olišar, jeden z organizátorů. (dap)

inzerce

kts

Kroměřížské technické služby, s.r.o.
Kaplanova 2959, 767 01 Kroměříž

vyhlašují výběrové řízení na obsazení pracovního místa:

VEDOUcí EKONOMICKÉHO ÚSEKU

POŽADAVKY NA VZNIK PRACOVNÍHO MÍSTA:

- ukončené vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání s ekonomickým zaměřením
- minimální praxe 5 let v daném oboru a s vedením kolektivu
- znalost práce na PC
- řidičský průkaz sk. B
- bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost
- organizační, komunikační a řídicí schopnosti, psychická odolnost

PÍSEMNÁ PŘIHLÁŠKA MUSÍ OBSAHOVAT TYTO NÁLEŽITOSTI:

- jméno, příjmení (titul)
- datum a místo narození, státní příslušnost, místo trvalého pobytu
- číslo občanského průkazu
- datum a podpis

DOKLADY, KTERÉ JE NUTNO DOLOŽIT K PŘIHLÁŠCE:

Strukturovaný životopis o dosavadních zaměstnáních a odborných znalostech a dovednostech, ověřená kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Výhodné platové podmínky dle platných směrnic Kroměřížských technických služeb, s.r.o. Předpokládáný nástup dle dohody.

Příhlášky se všemi požadovanými náležitostmi a přílohami doručte nejpozději do 15. 4. 2013 na adresu Kroměřížské technické služby, s.r.o., Kaplanova 2959, 767 01 Kroměříž na personální oddělení.